

DOKUMENTATION TIL ANSØGNING OM PRÆKVALIFICERING AF

AKADEMIUDDANNELSE I EL-INSTALLATION

Erhvervsakademi Sjælland udbyder i dag erhvervsakademiuddannelsen til EL installatør på Campus Nykøbing Falster. Der er derfor opbygget en stor erfaring med at uddanne de studerende, indgå i samarbejder med branchen og rekruttere nye studerende til uddannelsen.

Erhvervsakademi Sjælland har som led i ansøgningen om prækvalificering til akademiuddannelsen i EL-installation, været i dialog med flere interessenter og aftagere til akademiuddannelsen, for at få deres holdning og input til en ny Akademiuddannelse i EL-installation.

Generelt er der stor og positiv interesse for at Erhvervsakademi Sjælland udbyder en akademiuddannelse i EL installation.

I bilag 1 følger interviews med følgende interessenter og aftagere:

- Arne Pedersen, afdelingsformand Dansk Metal Midtsjælland
- Erling Jensen, uddannelsessekretær Dansk Metal
- Benny Pedersen, formand Dansk Metal Storstrøm
- Steen Klausen, branchechef byggeri i Arbejdsgiverne
- Kurt Jensen, medlem af Teknisk landsforbunds uddannelsesudvalg og VVS installatør
- Flemming Jensen, medlem af LO's uddannelsesudvalg og Elektriker
- Christina Bernt Henriksen, Chefkonsulent Dansk Industri
- Martin Slot, Direktør og indehaver af Sv. Aa. Nielsen A/S

I bilag 2 er et estimat over potentialet for rekruttering til AU i EL-installation

Bilag 1 – Interviews med interessenter og aftagere

Interview med Arne Pedersen, afdelingsformand Dansk Metal Midtsjælland

Det er en rigtig god idé at lave El installatør som deltidsuddannelse, da det giver nye muligheder for dem, som har været i gang i nogle år, og som ikke lige kan overskue at gå på SU. Jeg kan forestille mig, at det også kunne være relevant for nogle af automatik mekanikerne (stærkstrøms området). Jeg mener, at de kan få en sådan uddannelse betalt af vores kompetencefond, men det er jeg lidt usikker på. Den økonomiske ramme tror jeg heller ikke skræmmer. Jeg tror der er mange - flere og flere - der gerne vil blive dygtigere - og arbejde samtidig.

Interview med Erling Jensen, uddannelsessekretær Dansk Metal

Generelt er fuldtidsuddannelserne på vej nedad. Det er svært at forlade jobbet og tage uddannelserne på fuld tid, når man har været på arbejdsmarkedet i nogle år. Jeg tænker at AU i denne forbindelse er helt fint.

Prisen er ikke afskrækkende, det er ikke en afgørende faktor. Dog kan der ligge noget i, at man har været vænnet til stort set gratis uddannelser på AMU niveau, men hvis man ønsker at beholde og videreuddanne medarbejdere, er det ikke 30.000 kr., der afholder en arbejdsgiver for at give grønt lys. Det koster jo også flere lønkroner, hvis man skal hugge en medarbejder med autorisation fra en konkurrent. De fleste vil nok hellere beholde en dygtig medarbejder.

Visse dele af uddannelsen kan måske dækkes af de forskellige kompetencefonde, problemet er her, at man ikke ønsker at uddanne medlemmerne over til et andet forbund.

Interview med Benny Pedersen, formand Dansk Metal Storstrøm

Det er en knaldgod idé at vi kan få folk uddannet lokalt. Der er mange der opgiver efter- og videreuddannelse fordi transporttiden bliver for lang. Vi har en meget stor gruppe af medlemmer der virkelig har evnerne, men de nuværende forhold, hvor de skal tilbage på SU, er en stor barriere. Jeg vil sige at økonomi er den største barriere.

Udviklingen i samfundet generelt gør, at der hele tiden kræves større og større kompetencer i alle brancher. Der er skærpede krav til alle – også omkring dokumentation på det, som man gør. Det hele er i stadig udvikling og selvom vi kan få en del polakker herop, er de ikke uddannet til de danske standarder – så det er ikke nok. Derfor tro jeg også, at netop lokale uddannelsesstilbud på sigt vil styrke regionen. Som jeg sagde før kan det være en stor barriere, hvis man f.eks. skal til Jylland for at tage en uddannelse.

Prisen anser jeg ikke for at være noget problem. Det skal jo ikke betales på én gang. Jeg kan dog være i tvivl om, hvorvidt arbejdsgiverne er villige til at betale – i hvert fald de små mestre. Jeg kan godt være bange for, at de ser pågældende medarbejder som en potentiel konkurrent, der kan risikere at starte for sig selv, hvis de får autorisationen. For de større virksomheder vil det ikke være et problem, det vil mest være hos de helt små. På den anden side vil det, at man har medarbejdere med autorisation, kunne åbne muligheden for at byde ind på delentrepriser. Det er vigtigt at førstemanden på store projekter har helt styr på, hvad der er lovligt og ikke.

Tilbage til økonomien, mener jeg som sagt, at det er helt essentielt, at man ikke som voksen med familie skal ned på SU. Derfor tro jeg at begge uddannelser har et stort potentiale. Jeg tror ikke det vil være et problem at bevæge sig geografisk indenfor EASJ's område.

Interview med Steen Klausen, branchechef byggeri i Arbejdsgiverne

En deltidsuddannelse indenfor installatør området – både el og VVS, vil givetvis have en stor indflydelse på regionen. Det er et kæmpespørgsmål, hvilken generel indflydelse det vil have. Man kan sige at efteruddannelse er vigtigt for den arbejdskraft/de ressourcer,

der er i regionen – der er et stigende behov for viden indenfor stort set alle teknologiområder – vi er nødt til at efteruddanne.

Det er min opfattelse, at det ofte er medarbejderne selv, der ikke ønsker efteruddannelse – de er ikke villige – dette selv om organisationerne [de faglige] presser på for at få flere til at deltage i efter- og videreuddannelse.

Jeg tror det er vigtigere og vigtigere at specialisere sig indenfor branchen, og for at opnå den specialisering, er det vigtigt at det generelle uddannelsesniveau følger med. Specielt i enkeltmands virksomheder bliver det vigtigt at have de rette kompetencer, ellers kan det være svært at klare sig. Det er her delautorisationerne kommer ind. [?] Det er ligeledes vigtigt, at vi hele tiden italesætter vigtigheden af disse kompetenceløft.

Det er OK at udforme uddannelsen på deltid. Det kan afskrække mange, at de skal stoppe deres arbejde og gå på SU. Hvis en mester f.eks. vil forberede sin organisation på et generationsskifte, vil det være lettere at sende en dygtig medarbejder afsted.

Jeg mener, at det drejer sig om at finde nogle niches og specialisere sig indenfor forskellige områder. Det er en forudsætning for at deltage på mange af de licitationer, der udbydes. Det er vigtigt, at man ikke alene er faglig dygtig – man skal også kunne projektstyre og samarbejde med entreprenøren. Det handler altså om at styre projekterne rigtigt.

Virksomhederne presses på dokumentation – og det at kunne dokumentere bliver i flere tilfælde vigtigt for at sikre fortsat indtjening. Der skal efteruddannelse til.

Gennem de mange sammenslutninger og garantiordninger, digitale håndværker netværk bliver det at kunne dokumentere på den rigtige måde et væsentligt parameter i forretningsudviklingen. Når man tager en merpris pr. time stilles der også større krav om, at kvaliteten er i top. Det har igen nogle afledte effekter.

Interview med Kurt Jensen, medlem af Teknisk landsforbunds uddannelsesudvalg og VVS installatør

Det er mit klare indtryk, at der er et støt stigende behov for folk med installatør uddannelsen – det gælder både VVS og EL. Der er et stort behov for dokumentation – alt skal rapporteres ned i mindste detalje – det er en betingelse for at deltage i mange delentrepriser. Man skal også kunne forstå at lede projekterne, at tale med entreprenøren. Det selvfølgelig også meget vigtigt, at man f.eks. dimensionerer alle rørene rigtigt.

Jeg har tit været ude for, at man får at vide, at man skal trække 15mm rør – og når man så spørger Mester, siger han bare, at det plejer vi at gøre. Sådan foregår det stadig rigtig mange steder. Jeg mener at omkring 50 % af de rør der lægges, er dimensioneret forkert og dermed bruges alt for meget energi. Der er alt for mange der ikke ved, hvad de laver. De gør bare som Mester siger. Det bliver der mindre af fremover – der skal optimeres.

Prisen skræmmer ikke. De tjenes hurtigt ind efterfølgende. Det giver nogle helt andre muligheder. Når man lærer noget, bliver der også mindre spildtid.

På EL området bliver det mere og mere påkrævet med dokumentation – det er der et meget stort behov for. Når man har folk med en autorisation, er man sikker på at f.eks. rørene er dimensioneret rigtigt – han ved, hvad han gør. Han vil også være klar til at fortælle, hvorfor det netop er sådan, man skal gøre.

Man kan spare rigtig mange penge ved at dimensionere rigtigt fra begyndelsen – det er også et krav fra bygherren – det koster meget, at lave om, når noget er lagt forkert.

Jeg mener dette gælder både for små og store virksomheder. De små kan ikke overleve hvis de ikke har de rette kompetencer, og de store kan ikke byde ind på så mange store projekter, hvis de ikke har autorisation.

Det er superfint at man kræver erhvervserfaring inden man optager studerende – det duer ikke alene at læse sig til det hele, hvis man ikke har haft ”tingene i hånden”. Det er kun noget økonomer kan regne ud.

Interview med Flemming Jensen, Dansk El-forbund (bl.a. medlem af uddannelsesudvalg på tekniske skoler, LO's uddannelsesudvalg og arbejder hos ELCO i Nykøbing Falster).

Jeg har længe syntes, at de folk der starter på uddannelsen skal have erhvervserfaring. Jeg tror, der er et stort potentiale for at læse videre og der burde være et godt kundegrundlag. Der er en stigende tendens til at man hele livet skal uddanne sig videre. Jeg tror I har store muligheder for at få et godt fremmøde – der er mange, der gerne vil videreuddannelse.

Der er behov for at folk får flere kompetencer – der er godt skub i byggeriet i vores region – og hvis bare halvdelen bliver til noget, tror jeg der bliver et stort behov. Der bliver specielt også behov for folk, der kan styre de store projekter, og det er jo noget af det man lærer under installatøruddannelsen. Dokumentation stiger og den bliver mere personlig – du kommer ikke længere til at hænge på andres fejl, for du skal selv dokumentere, at du har udført arbejdet rigtigt – de nyuddannede lærer det fra starten, men jeg tror at mange andre har brug for et kompetenceløft på området.

Det vi hidtil har efteruddannet medarbejdere i, har været f.eks. energi og lysstyring – det er der meget af i øjeblikket. Dog oplever vi, at der er en svag efteruddannelse i forhold til tidligere. Vi havde alle meget travlt indtil '08 og så stoppede det meste – mange mindre virksomheder er ikke kommet i gang igen. Alle har så travlt – det tror jeg er en af de største barrierer,

Det er godt, at der er ved at komme lidt gang i EUX – det sender også et signal til mestrene, der har fået øjnene op for at de unge nu har mere uddannelse – det gør det lettere at hoppe videre i uddannelsessystemet. Vores grunduddannelse er blevet væsentlig bredere – fra 5 til 16 hovedområder – det betyder også at flere interesserer sig for at specialisere sig i fremtiden. Firmaerne mangler elektrikere – og de må udse sig de bedste folk. Jeg ved ikke med prisen – jeg tror ikke umiddelbart at det kan afskrække nogen – de kan jo holde på arbejdet imens.

Vi er nødt til at sikre os, at specielt mellemlederne er velkvalificerede – de skal være dygtige nok. Manglen på elektrikere åbner også grænser. Jeg har været i Tyskland hvor deres uddannelse er en del andreledes, men i f.eks. Rumænien ligger de tæt op ad vores

uddannelse – der er mange dygtige håndværkere; men det er stadig meget vigtigt at de øverste har styr på, hvad de skal lave.

Interview med Christina Bernt Henriksen, Konsulent Dansk industri

Der er en generel efterspørgsel efter at få mere ”på bogen” – f.eks. om beregninger, kvalitet og sikkerhed. Der går el i flere og flere brancher – og der er jo også en mulighed for at få en delautorisation. Jeg tror mange vil tage enkeltstående moduler, afledt af konkrete behov, og at færre vil tage den samlede uddannelse. Det må helst ikke tage en evighed at få uddannelsen.

I dag foregår en stor del af efter- og videreuddannelsen gennem private udbydere og sidemandsoplæring – bl.a. fordi erhvervsakademierne ikke er særligt godt kendt indenfor det tekniske område. Så vi skal være bedre til at kommunikere ud til målgruppen om mulighederne. Der er nogle lavt hængende frugter i forhold til samarbejde med erhvervsskolerne omkring de virksomheder, der er godkendt i deres systemer.

Interview med Martin Slot, Direktør og indehaver af Sv. Aa. Nielsen A/S

Jeg synes at en deltidsuddannelse, hvor man kan blive autoriseret El-installatør, er en rigtig god ide. Da jeg i sin tid skulle overtage virksomheden, havde jeg valgt mellem at uddanne mig to år fuld tid for at blive installatør eller bruge tiden på et generationsskifte, og i stedet ansætte en installatør. Jeg valgte det sidste, da jeg ikke syntes at jeg kunne være væk fra virksomheden fuld tid, når jeg stod midt i generationsskiftet. Jeg havde helt klart brug for at være i virksomheden, men havde jeg dengang haft muligheden for at tage uddannelsen på deltid og både være nogle dage i virksomheden og nogle dage på skolen, så havde jeg gjort det. Personligt tror jeg undervisningen skal lægges på hverdage og ikke om aftenen, hvor de fleste vil være godt trætte efter en lang arbejdsdag med fuld knald på.

Jeg kan kun forestille mig, at virksomhederne vil tage godt imod den. For mange virksomheder kunne det også være en mulighed for at ansætte en medarbejder på deltid, mens vedkommende tager sin uddannelse og man gradvis udvider de opgaver

man tager ind. Selv synes jeg det er rigtig interessant, at uddannelsen er opdelt i moduler, som kan bruges som opkvalificeringsmulighed – det kunne godt være interessant for mig at tage nogle moduler . I dag bruger både jeg selv og nogle af mine medarbejdere kurser fra bl.a. El-forbundet, Tecniq og Amu-kurser til opkvalificering på ofte meget specifikke ting, men også f.eks. ledelseskurser. Nogle af kurserne er dog meget dyre.

Bilag 2 – Estimat over potentiale for rekruttering til AU i EL-installation

KEA har bedt Dansk Metal og Dansk El-forbund om at komme med et estimat for hvor mange af deres medlemmer, som opfylder adgangsbetingelserne til en AU i EL installation, og hvor mange af dem, de forventer vil være interesseret i at tage uddannelsen. Her er deres estimat med tallene for Region Sjælland fremhævet.

Tabel 2: Udgangspunktet (estimat af regionalt potentiale)							
Potentiale for rekruttering til EL-installatør (AU)		Nord	Midt	Syd	Hovedstade	Sjælland	Samlet
Dansk Metal	Automatik- og procesuddannelsen	65	1178	520	296	176	2235
Dansk El-Forbund	Elektriker	1560	6958	3930	4333	2218	19000
Dansk Metal	elektronik- og svagstrømsuddannelser	357	704	543	876	424	2904
		1982	8840	4993	5505	2818	24139
Potentiale for rekruttering til VVS-installatør (AU)		Nord	Midt	Syd	Hovedstade	Sjælland	Samlet
Dansk Metal	Smedeuddannelsen (med specialer)	2056	4031	3363	2074	2316	13840
Blik- og Rørleggerforbundet	VVS-uddannelsen	524	1026	1400	1900	1500	6350
		2580	5057	4763	3974	3816	20190
Tabel 3: målgruppe for uddannelserne							
Potentiale for rekruttering til EL-installatør (AU)		Nord	Midt	Syd	Hovedstade	Sjælland	Samlet
Dansk Metal	Automatik- og procesuddannelsen	3	59	26	15	9	112
Dansk El-Forbund	Elektriker	62	278	157	173	89	760
Dansk Metal	elektronik- og svagstrømsuddannelser	18	35	27	44	21	145
		84	372	210	232	119	1017
Potentiale for rekruttering til VVS-installatør (AU)		Nord	Midt	Syd	Hovedstade	Sjælland	Samlet
Dansk Metal	Smedeuddannelsen (med specialer)	31	60	50	31	35	208
Blik- og Rørleggerforbundet	VVS-uddannelsen	8	15	21	29	23	95
		39	76	71	60	57	303
I tabel 3 er der lavet en antagelse om hvor stor en del af de faglærte som har en interesse for at tage de autorisationsgivende AU'ere!							
Metodisk note: Blik- og rør og Dansk Metal arbejder med lidt forskellige regionalitetsbegreber.							